

BRUSSELS ACTIEPLAN IN DE STRIJD TEGEN DE ARMOEDE 2010

Advies van de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie

14 oktober 2010

Gelet op het Brussels wetboek van de ruimtelijke ordening (BWRO), artikel 7 ;

Gelet op de ontvangst op 15 september 2010, van de aanvraag om advies gevraagd door de Regering over het Brussels Actieplan in de strijd tegen de Armoede, goedgekeurd door de regering op 16 juli 2010 ;

De gewestelijke Commissie heeft een hoorzitting gehouden met de verantwoordelijke van het plan, tijdens de voltallige zitting van 7 oktober 2010 ;

De vergadering heeft het volgend advies goedgekeurd op 14 oktober 2010. Evenwel heeft een deel ervan zich onthouden menende dat men bovendien een diepgaande overweging moet voeren over dit probleem.

Het belangrijk doel van het Brussels actieplan in de strijd tegen de armoede 2010 is een antwoord op één van de uitdagingen die de regering zich heeft gesteld bij de opmaak van het toekomstig GPDO, met name « de strijd tegen het dualisme in de stad en tegen de armoede ».

Deze inventaris van de acties ondernomen door het Gewest en de communautaire commissies is een eerste en voorafgaande stap bij de opmaak van een geïntegreerd plan met operationele doelstellingen.

Voor het toekomstig « Brussels Actieplan in de strijd tegen de Armoede », beveelt de Commissie aan om na te gaan op welke types van armoede deze acties betrekking hadden en welke types van preventieve acties werden gevoerd, zodat de domeinen die nog niet werden onderzocht naar voor worden gebracht en waarop in de toekomst een antwoord moet worden gegeven, in functie van doelstellingen die moeten bereikt worden.

Actoren en grondgebied

De Commissie heeft er nota van genomen dat sommige actoren niet hebben deelgenomen aan de opmaak van dit document, zoals bijvoorbeeld, de sector onderwijs van de representatieve overheden van de Gemeenschappen en de plaatselijke openbare besturen (gespecialiseerde gemeentelijke diensten en OCMW,...). Tijdens de uiteenzetting van de Commissie werd er verduidelijkt dat zij

zouden betrokken worden bij het toekomstig plan. De Commissie meent het inderdaad belangrijk dat de overwegingen met deze laatste worden voortgezet.

Daar vele beleidsvormen bovendien afhangen van de federale overheid, zou het wenselijk zijn dat het Gewest dit beleidsniveau zou betrekken bij haar overweging om de domeinen waarvoor zij bevoegd is en die nog niet geïntegreerd zijn in het actieplan, aan te vullen. Er moet bijgevolg een dialoog opgestart worden met de federale overheid en meer bepaald deze van het « grootstedenbeleid ».

De Commissie stelt aldus vast dat de armoede zich vooral concentreert in de grootsteden. Ten aanzien van de uitdagingen op sociaal-economisch vlak als inzake energie en milieu, kan de stad wat haar kenmerken betreft, namelijk de nabijheid en de gemengde functies, een mogelijkheid zijn om de verschillen, de sociaal-economische en culturele onevenwichten te beperken.

De Commissie vraagt in dit verband dat het « grootstedenbeleid » zou behouden worden en dat zij haar actie meer zou richten op de grote stadscentra van het land.

Overigens hebben studies aangetoond dat de armoede niet stopt aan de grenzen van het Brussels Gewest maar zich verder uitstrekt, langsheen het kanaal (economische veroudering van het industrieel weefsel zowel noordelijk als zuidelijk). De Commissie beklemtoont tevens het belang om de grenzen van het Gewest te overschrijden.

Deze overschrijding beantwoordt aan een economische en sociale realiteit; het is bijgevolg ook op dit niveau dat men de instrumenten moet zoeken in de strijd tegen de armoede.

Daarom dringt de Commissie aan op de noodzaak van een intergewestelijke samenwerking met multidisciplinaire maatregelen. Brussel en zijn sociaal-economisch hinterland zullen bijgevolg nog beter moeten delen en samenwerken in de toekomst.

Structuur van het document

Het zou interessant om twee delen te onderscheiden in het document :

- een eerste met de acties met als belangrijkste doel de afname van de armoede ;
- een tweede dat de acties weergeeft die een indirect gevolg erop hebben door de transversale generieke voorzieningen weer te geven die onder de talrijke gevolgen ook een positieve impact hebben inzake armoede.

De Commissie stelt tevens voor om een onderscheid te maken tussen de oorzaken en de gevolgen van de armoede.

De Commissie die zich bewust is van de moeilijkheid van een transversale aanpak, waardeert de duidelijkheid van de talrijke begrotingsdoelstellingen, met een poging van een geïntegreerde visie. Zij meent dat het evenwel nuttig is om in het toekomstig plan een overzichtstabel op te nemen met de doelstellingen, acties, actoren en begrotingen, (door een spreiding van het gedeelte dat rechtstreeks of onrechtstreeks wordt toegewezen aan de acties in de strijd tegen de armoede).

En globale visie zou het mogelijk maken om beter te begrijpen waarvan de subsidies komen en de wijze waarop deze gespreid zijn.

Het plan kan zich bovendien niet beperken tot het vermelden van de financiële middelen van het lopend jaar (in voorkomend geval 2010), zonder projectie van de komende begrotingen.

Als conclusie

De documenten die ter advies werden voorgelegd aan de Commissie wezen op de nauwe band tussen de groei van het armoedeprobleem en de sociaal-economische context. Deze documenten en in het bijzonder dat met de inventaris van de actieprogramma's, zijn zeer gedetailleerd en schijnen zeer volledig. Dit toont aan dat de kwestie van de armoede een complexe materie is die een diepgaande overweging vereist van het maatschappelijk systeem zelf.

De Commissie heeft ervoor gekozen om niet alle vermelde maatregelen te detailleren noch de algemene problemen van de oorzaken van de armoede te behandelen, zodat een samenvattend advies kan verleend worden.

In de mate van het mogelijke meent zij dat de strategische doelstellingen en de acties die zijn vermeld in dit plan zouden moeten voorkomen in het toekomstig GPDO – zodat de interacties en het transversaal karakter van het armoedeprobleem zouden aansluiten bij alle algemene doelstellingen van het GPDO.

De Commissie meent dat het beleid dat gevoerd wordt ten aanzien van de kansarmen niet mag leiden tot parallelle circuits die deze personen in een marginale toestand zouden brengen, maar dat alle beleidsvormen erop gericht moeten zijn om dit publiek te herintegreren in de gewone maatschappij. Bijgevolg moet het beleid en de acties inzake preventie geconcentreerd worden op de tewerkstelling, de gezondheid, de huisvesting en in het bijzonder het onderwijs en de vorming.

Bovendien gaat het om een doelstelling van solidariteit en niet enkel « troost » of « steun ».

Het document wijst op de wil van een tweejaarlijkse evaluatie.

De Commissie dringt erop aan dat de meetinstrumenten en de opvolgingsindicatoren hiertoe zouden vastgesteld worden. De Commissie heeft reeds melding gemaakt van deze idee in haar Memorandum 2009-2014 van 11-06-2009 waarin zij de oprichting voorstelde van een gewestelijk Planbureau. Zij stelt voor dat dit evaluatieverslag iedere twee jaar aan het Parlement zou voorgesteld worden.

In dit verband zou de evaluatie van het sociaal beleid moeten vermeld worden in een algemene evaluatie van het GPDO.

Tot slot kan de Commissie enkel de aanpak aanmoedigen van het plan in de strijd tegen de armoede. Aldus kunnen de economische, sociale en culturele voorwaarden worden uitgewerkt die noodzakelijk zijn voor iedere burger om de doelstelling te bereiken die vermeld wordt in artikel 23 van de Grondwet namelijk « **het recht om een menswaardig leven te leiden** ».